

Paraisten kaupungin lausunto jätteenkuljetusjärjestelmästä

Kaupunginhallitus 27.04.2020 § 77

Valmistelija

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5774

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnassa on vireillä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavien kiinteiden jätteiden (polttokelpoinen jäte, biojäte, pienmetallijäte sekä lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkausjätteet) kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksen valmistelu. Lautakunta päättää siitä, siirrytäänkö jätteiden kuljetuksessa kunnan järjestämään vai kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen. Päätös koskee Auran, Kaarinan, Liedon, Marttilan, Paimion, Paraisten kunta-alueen (kanta-Paraisten), Pöytyän, Ruskon (lukuun ottamatta Vahtoa), Salon, Sauvon ja Turun alueita.

Niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, varataan mahdollisuus tehdä muistutus tai ilmaista mielipiteensä. Mahdolliset muistutukset ja mielipiteet on toimitettava viimeistään 11.5.2020 Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalle.

Korkein hallinto-oikeus on hylännyt kahteen otteeseen, viimeksi kuluneena talvena 2020, seudullisen jätehuoltolautakunnan päätöksen jatkaa kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta alueilla, joilla ei ole kunnan järjestämää jätteenkuljetusta. Oikeuden päätöspäätösluissa on esitetty, että kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen jatkamispäätöstä ei ole selvitetty ja perusteltu riittävästi. Paraisten kunta-alueella jätteenkuljetukset ovat kiinteistön haltijan järjestämät ja saaristossa, joka aikaisemmin kuului Paraisiin, kuljetukset ovat kunnan järjestämät. Nauvossa, Korppoossa, Houtskarissa ja Iniössä jätteenkuljetukset ovat kunnan järjestämät.

Jätelain (646/2011) 35 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti **(kiinteistöittäinen jätteenkuljetus)**.

35 §:n 2 momentin mukaan *kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalvelua kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin*.

35 §:n 4 momentin mukaan *kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä*.

36 §:n 1 momentin mukaan *kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei 37 tai 41 §:stä muuta johdu (kunnan järjestämä*

jätteenkuljetus).

37 §:n 1 momentin mukaan *kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus), jos*

1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset,

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle,

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Valtioneuvoston ehdotuksessa (199/2010) nykyiseksi jätelaiksi todetaan, että kunnan on varmistuttava vastuulleen säädetyin jätteen osalta jätteenkuljetuspalvelujen saatavuudesta, laadukkuudesta ja toimivuudesta myös silloin, kun kuljettajan valinta jätetään kiinteistön haltijan päätettäväksi. Tässä yhteydessä on myös tärkeää huomioda, että kiinteistön haltija voi lainsäädännön mukaan ainoastaan poikkeustapauksessa erillisestä päätöksestä olla järjestämättä kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, vaikka kiinteistön haltijalle annetaankin oikeus valita kuljettaja.

Nykyisen jätelain uudistamista valmistellaan parhaillaan ja ennakkotiedon mukaan on paljon viitteitä siitä, että tämän lain myötä kyseeseen voisi tulla vain kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Uudistetun jätelain odotetaan valmistuvan tämän vuoden loppuun mennessä.

Paraisten kaupungissa jätteenkuljetusjärjestelmä poikkeaa useimmista muista kunnista siinä, että meillä sovelletaan kahta eri järjestelmää. Kanta-Paraisten jätteenkuljetus on järjestetty kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena, kun taas Paraisten saaristo-osissa ja kaikissa saaristokunnanosissa (Nauvo, Korppoo, Houtskari ja Iniö) kuljetus on järjestetty kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kahden eri järjestelmän ylläpitäminen samassa kunnassa ei mahdollista nykyisen jätelain edellyttämää kattavaa kehittämistä ja luotettavuutta. Tällä voi olla vaikutustaärkevien kuljetus- ja tyhjennysalueiden luomiseen ja se asettaa kiinteistön haltijat epätasa-arvoiseen asemaan. Päätöksenteossa, operatiivisessa ohjauksessa, kiinteistön haltijoiden neuvonnassa ja valvonnassa on aina huomioitava kunnan jakautuminen kahteen eri kuljetusjärjestelmiä soveltavaan alueeseen.

Joissakin osissa, joissa kiinteistöittäisen jätteen keräyksen ja kuljetuksen toteuttaminen täysipainoisesti on ollut vaikeaa huonojen yhteyksien tai vaikeakulkuisten teiden takia, kunnalla on kuitenkin velvollisuus järjestää täydentävä järjestelmä yhteisen tai aluekohtaisen keräyksen muodossa. On sekä vaikeaa että kallista toteuttaa täydentävä järjestelmä niihin kunnanosiin, joissa

jätteenkuljetus on muutoin hoidettu kiinteistön haltijoiden tekemien jätteenkuljetussopimusten nojalla, koska kunta ei muulla tavoin huolehdi kyseisten alueiden jätteenkuljetuksista. Tästä syystä on riskinä, että kyseisille kiinteistöille tulee verrattain korkea vuosimaksu täydentävästä jätehuollosta, jonka kunta on velvollinen järjestämään.

Tilanne ei ole muuttunut sen jälkeen, kun kaupunki vuonna 2017 antoi lausuntonsa seudullisen jätehuoltolautakunnan asiassa valmisteleman edellisen päätöksen johdosta.

Oheismateriaali

Kunnan vastuulle kuuluva jätteenkuljetus Lounais-Suomessa (Arvio jätelain ehtojen täyttymisestä 2017)
SKAL:n raportti

Ehdotus

Paraisten kaupunki päättää esittää Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalle seuraavaa lausuntanaan jätteenkuljetusjärjestelmästä:

Koko Paraisten kaupungin alueen jätteenkuljetusten tulee olla kunnan järjestämät, jotta kiinteistön haltijoille voidaan taata kattavat palvelut ja yhdenvertainen kohtelu ja jotta palveluja voidaan kehittää kokonaisuutena tarkoituksenmukaisesti tarpeiden ja ympäristön pohjalta ja taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen.

Osassa kanta-Paraisten alueita, joissa kuljetus hoidetaan kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena, on tarpeen järjestää täydentävää jätehuoltoa kunnan järjestämien yhteisten tai aluekohtaisten keräysastioiden muodossa. Myös tämä osoittaa, että edellytyksiä jätelain 37 §:n mukaisen, kiinteistön omistajan itse sopiman jätteenkuljetuksen järjestämiseen kattavasti koko Paraisten alueella ei ole.

Kunnan sisäiset aluekohtaiset erityisratkaisut, jollaisia Paraisilla nyt sovelletaan, eivät edistä jätehuollon yleistä toimivuutta eivätkä tue jätehuollon kehittämistä jätelain 37 §:n tarkoittamalla tavalla.

Kuljetuksia kilpailutettaessa alueet tulee jakaa pienempiin kokonaisuuksiin, joista yksittäiset kuljetusyrittäjät voivat tehdä tarjouksen.

Päätös

Keskustelun kuluessa Maria Lindell-Luukkonen totesi, että Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on antanut oheisen lausunnon, jossa todetaan muun muassa seuraavaa: "Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin kaikkien jättejakeiden kuljetuksessa. Järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä." SKAL ry on perustellut kantaansa myös yksityiskohtaisemmin. Tästä syystä Maria Lindell-Luukkonen ehdotti Nina Söderlundin, Widar Nybergin, Markku Orellin ja Mikael Holmbergin kannattamana nykyisen järjestelmän säilyttämistä.

Puheenjohtaja totesi, että Maria Lindell-Luukkonen oli tehnyt keskustelun kuluessa kannatetun ehdotuksen. Kaupunginhallituksen on sen vuoksi äänestettävä esittelijän ehdotuksesta ja Maria Lindell-Luukkosen ehdotuksesta siten, että esittelijän ehdotusta kannattava äänestää Jaa ja Maria

Lindell-Luukkosen ehdotusta kannattava äänestää Ei. Äänestys toimitetaan nimenhuudolla.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdottaman äänestysmenettelyn.

Äänestyksessä annettiin

Jaa-ääniä 2

Ei-ääniä 9

Liite

9 Äänestyspöytäkirja

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus oli päättänyt Maria Lindell-Luukkosen ehdotuksen mukaisesti, että kiinteistönomistajat järjestävät jätteenkuljetuksen myös jatkossa itse.

Helena Särkijärvi ilmoitti eriävän mielipiteen pöytäkirjaan.

Tiedoksianto

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta, ympäristönsuojelupäällikkö, tekninen päällikkö, yhdyskuntainsinööri
